

Anchusa azurea

farbownik lazuruowy

Synonim łaciński: *Anchusa italica*

Krótkowieczna, okazała bylina lub roślina dwuletnia powszechnie spotykana na całym niżu, od dawna uprawiana także w ogrodach. Ze względu na podobieństwo do kwiatów niezapominajki zwana jest też letnią niezapominajką. W optymalnych warunkach osiąga wysokość 60-100 cm i średnicę 45-60 cm. Cała roślina szorstko owłosiona, pokryta sztywnymi, odstającymi włoskami. Pędy dość grube, wzniesione, silnie rozgałęzione, pokryte szerokolancetowatymi całobrzegimi liśćmi. Górne siedzące liście obejmują niemal całą łodygę. Dolne, znacznie większe liście ogonkowe, osiągają nawet 40 cm długości. Kwitnie w okresie od maja do września zwłaszcza, gdy rośliny są regularnie przycinane. Kwiaty aksamitne, początkowo czerwono-fioletowe, później lazuruobłękitne z białym oczkiem, pięciokrotne promieniste z kółkową koroną, średnicy 0,7-1,5 cm, osadzone na krótkich szypułkach i zebrane w kwiatostany typu skrętki. Tylko nieliczne byliny dorównują farbownikowi czystą, lazuruoniebieską barwą kwiatów. Jest to roślina miododajna, krótkowieczna, samo się rozsiewająca. Ze względu na sztywne włoski omijana przez zające i zwierzyne płową. Idealny gatunek na suche, słoneczne stanowiska, tolerujący lekkie ocienienie. Dobrze rośnie na każdej przepuszczalnej glebie, jednak najbardziej lubi podłoża średnio zwięzłe, ciepłe, wapienne. Wytrzymały na suszę. Nie znosi gleb ciężkich, torfowych, zatrzymujących wodę. W takim podłożu rośliny mogą zgniwać. Jesienią wskazane jest przycięcie pędów i okrycie roślin, gdyż w bezśnieżne zimy korzenie roślin mogą przemarzać. Systematyczne przycinanie przekwitłych kwiatów zapobiega samorozsiewaniu się nasion i pozwala roślinom ponownie zakwitnąć jesienią. Egzemplarze rosnące w zbyt żyznym podłożu mają wiotkie pędy i wymagają podpór. Należy unikać ściółkowania roślin korą i torfem, które zatrzymują wilgoć w glebie. Farbownik spotkać można w naturze na suchych, ciepłych zboczach, przydrożach i kamienistych stokach, dlatego też doskonale nadaje się do obsadzania mniej żyznych, słonecznych fragmentów ogrodu. Jest efektowną byliną strukturalną, wspaniale prezentującą się zarówno w mniejszych, po 3-7 roślin, jak i większych grupach. Może rosnąć w ogrodach skalnych, na słonecznych rabatach, w kamienistym żwirowym podłożu, zwłaszcza w ogrodach naturalistycznych i wiejskich. Nadaje się także do obsadzania piaszczystych skarp, zboczy oraz łąk kwietnych. W lecznictwie ludowym ziele farbownika stosowano jako środek przyspieszający gojenie ran, leczniczo w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Z korzenia otrzymywano barwnik ciemnopurpurowy, natomiast z kwiatów zielony.

autorzy opisu tekstowego: Ewa Chojnowska; Związek Szkółkarzy Polskich

zasięg geograficzny	Europa i Północna Afryka: Półwysep Iberyjski, Francja, Półwysep Apeniński, Półwysep Bałkański, Północna Afryka, Turcja, Irak, Iran, Kaukas, Centralna Azja, Himalaje,
grupa roślin	byliny
grupa użytkowa	byliny
forma	bylina
siła wzrostu	wzrost typowy dla gatunku
pokrój	krzewiasty wyprostowany
docelowa wysokość	od 0,5 m do 1 m
barwa liści (igieł)	jasnozielone

zimozieloność liści (igieł) liście opadające na zimę

rodzaj kwiatów kwiatostan

barwa kwiatów niebieskie

pora kwitnienia
maj
czerwiec
lipiec
sierpień
wrzesień

nasłonecznienie stanowisko słoneczne

wilgotność podłoże umiarkowanie wilgotne

ph podłoża odczyn zasadowy

rodzaj gleby przeciętna ogrodowa

walory
ciekawy pokrój
ozdobne z kwiatów
roślina miododajna

zastosowanie
ogrody przydomowe
rekultywacja
ogrody skalne
kompozycje naturalistyczne (parki i ogrody)
rabaty
w grupach
soliter (pojedynczo)

strefa 6

autorzy opisu tabelarycznego: Ewa Chojnowska; , Związek Szkółkarzy Polskich;

Producenci *Anchusa azurea* w Polsce

CYRZAN Szkołki Drzew i Krzewów Ozdobnych
ŁAZUCCY Gospodarstwo Szkółkarskie

